

לפני 25 שנה

גליון "העולם הזה" שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק הוקרש כרובו למיכצע קרש, שהתחולל בימים שקדמו להוצאתו לאור של הגליון. השני בסדרת מאמריו של העורך, "מטכיל לבף", שנכתב כמה ימים קודם פרוץ המערכה, הופיע תחת הכותרת, "כיום קרב", מאמר זה הסתיים בכביעה: "כיום פרוץ הסיכוב השני, תפקיד החייל הוא: לנצח. ואילו תפקיד המדי" נאי הוא: להשיג את השלום שימנע את הסיכוב השלישי, אם אמנם לא נמנע הסיכוב השני". מאמר פרשנות על המתרחש בכצריים, הדבא על-ידי סופר השבועון לענייני המרחב, תחת הכותרת: "גמאל ליד התהום".

תחת הכותרת, "אב לשושא עשר ילדים" תיאר, "העולם הזה"

שעת השי

"העולם הזה" 994
תאריך: 31.10.1956

הסיבוב השני * בני עקיבא" קורעים

כרטיסים * מה ראוי לאמון בעיתון 'ומי'?

העם

דממה דקה

"לא ברור ה' ואחר הרעה. רעש, ולא ברעש ה'. ואחר הרעש, אש, ולא באש ה'. ואחר האש, קול דממה דקה..." (מלכים א').

פעמים רבות בשנים האחרונות השנו אורחי ישראל כי הגה הגיעה שעת מיל" חמה. הרוח של סערות פוליטיות מחרידות, הרעש של מהומות והפיכות בארצות השכנות, האש של קרבות-דמים על הגבול והתקפות פידאיון במדינה, כל אלה נראו כמבשרות את המילחמה. אולם לא ברוח ולא ברעש ולא באש היתה המילחמה. השבוע התקרבה לישראל סכנת המילחמה יותר מאשר בכל רגע שהוא מאז נדמו התותחים בראשית 1949. אולם היא באה בקול דממה דקה. דממה זו הטביעה את

חותמה על כל השבוע. בדממה עזבו העתיר דאים (מילואים) את מקומות-העבודה ונפ" רדו ממישפחותיהם. ללא התרגשות, קיבל אדם דבר בלתי-נמנע. בדממה קיבלה האוכלוסיה על עצמה את דין הקשיים שירדו עליה — ללא בהלה, ללא הסתערות על הבנקים, ללא אגירה מופרזת של מיצרכיי-מוון, ללא רטינה בתורים הארוכים לאוטובוסים.

גרעין מתכתי. לא פעם תיאר לעצמו האזרח איך יראה המיכצע בבואו. כשר התקרבה עתה הפעולה הממשית נראה הכל אחרת — הרבה יותר פשוט, הרבה יותר מובן מאליו, הרבה יותר פרוזאי. היו לכך כמה סיבות. אולם הסיבה העיקרית היתה נעוצה בעם עצמו. על אף סימני הריקבון והשחיתות שפשטו בחוגים מסויימים בשנות השלום המדומה, נשאר העם עצמו חסון ובריא ברוחו מאין כמוהו. מתחת לקליפה נראה השבוע הגר" עין המתכתי. אין עמים רבים בעולם שהיו יכולים לעמוד במשבר השבוע בצורה כלי-

נוער

בניו של עקיבא

במועדון הירושלמי של תנועת הנוער הדתית בני-עקיבא, ישב המדריך חבוש כיפה סרוגה, סיפר לחניכיו בהתלהבות גדולה על גבורת רבי עקיבא. "באמונתו הגדולה באלוהים", הסביר המדריך, "ידע רבי עקיבא לפרש את הפסוק ואהבת את ה' בכל נפשו — אפילו אם הוא נוטל את נפשו".

כעבור ימים מיספר ניתנה לחניכים ההודמנות לברוך בצוותא. על גופם, את יכולתם בקיום פסוק זה: "בכל מאודך — אפילו הוא נוטל ממונך".

היה זה כאשר החליטה ועדת השבט, שעל חניכי התנועה לבקר בהצגת פשיטה בכפר של להקת פיקוד המרכז. ההצגה עמדה להתקיים במוצאי שבת באולם

יח"קא, והכרטיסים ניקנו מראש. אולם כשנאספו חברי השבט ללכת להצגה, נזכרו לפתע בשיכוח טראגית. ההצגה מתחילה בשעה 8.30 דקה אחת בלבד אחרי צאת השבת. מכאן שההכנות להצגה היו כרוכות בחילול שבת. אחרי ויכוח קצר בין מצדיקי הכניסה להצגה לבין שולליה, הוחלט ללכת אל הרב זקס, רבה של שכונת זיכרון-משה, שיברר את ההלכה ויקבע את הדין. על קידוש השם. פשרתו של הרב היתה פשוטה: נחוץ לברר אם הוכנה התפאורה בשבת. אם כן, אסור לבני-עקיבא ליהנות מההצגה.

בינתיים נפתחו דלתות האולם והקהל החל נכנס. אחדים מבני-עקיבא נכנסו גם הם, אך יצאו כשראו שחברייהם אינם מצטרפים אליהם. ההחלטה שנתקבלה היתה חסרת פשרות: ההצגה אסורה. חברי תנועת הצופים שנמצאו במקום וחיפשו כרטיסים, קפצו על המציאה והיו נכונים לשלם לבני-עקיבא מחירים גבוהים מערך כרטיסיהם. שוב נתעוררה בעייה: האם מה שאסור לבני-עקיבא מותר ל- צופים?

בני-עקיבא, שלמדו כי מעשי אבות הם סימן לבנים, זכרו את גבורת רבי עקיבא, ואמרו: "איזה גיבור? הכובש את יצרו?" ובתרועות ניצחון עמדו וקרעו את הר כרטיסים.

אנשים

- ח"כ ציונים כלליים (כיום: ליברלים) פרץ ברנשטיין, בהצטדקו על אי- בקיאיותו בענייני תעופה חדשה: "בזמני היו קיימים רק צפלינים".
- הסופר ד"ר עמנואל אולסבנגר: "הדבר היחיד שאני מאמין לו בעיתון יומי — הוא התאריך".
- הסופר ארנסט המינגווי: "הדבר הנורא ביותר לגבי הבעל כשאינו לאשתו מה לומר — הוא האופן שבו היא איננה אומרת זאת".

הכחשה מאוחרת

בשבוע שעבר העתיק מדור זה סיפור משעשע, שהופיע בגליון העולם הזה (993) לפני 25 שנים. סופר בו על המדור הספרותי של דבר, שהייל ושייבה את הסופר אליעזר שטיינמן. נאמר כי באותה תקופה היה שטיינמן עצמו עורך המדור.

השבוע סיפר על כך בנו של שטיינמן המנוח, הסופר דויד שחם, כי הסיפור המקורי היה מבוסס על טעות: שטיינמן לא היה עורך המדור אלא במשך זמן קצר, בי- העדרו של דויד זכאי, העורך הי קבוע. על כן לא היתה אמת בכך ששטיינמן הוא שהייל את שטיינ- מן.

מישפחת שטיינמן לא הכחישה בשעתו את הדברים, כי מייד אחרי הפירסום פרצה מילחמת-סיני, ו- הדבר נשכח. אולם עתה, באיחור- מה, ביקשה להעמיד את הדברים על דיוקם.

1956: מישפחת כריסטי

בכתבת-תחקיר על אחת המישפחות המפורסמות ביותר של ישראל שנת 1956, הביא "העולם הזה" תצלום + תרשים של מישפחת כריסטי ממיגדל, במלואה: (1) מיכאל האב, בן 42; (2) מרים האם, 40; (3) שרה, אשתו של הבן השני, יואל, בן ה-20, המסומן במיספר 4; (5) ציפורה, אשתו של משה; (6) הבן הבכור, בן ה-21; (7) הבת הבכורה, כרמלה בת ה-24, אשתו של יוסף (מס' 8); (9) ציונה, בת 16; (10) מנחם, בן 13; (11) אביגדור, בן 11; (12) אהרון, בן 10; (13) מסדה, בת 8; (14) שמואל, בן 7; (15) ירמיהו, בן 5; (16) אלי, בן 4; (17) מרדכי, בן 8 חודשים; (18) זהבה, הנכדה, בת 10 חודשים; (19) אלי, בן 4.

